

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-267(82)/07-09/KW

Warszawa, dn. 23 lipca 2009 r.

DECYZJA DNR-1/71/2009

Na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 1 oraz art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 106 i z 2009 r. Nr 18, poz. 97), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie wprowadzenia na rynek produktów niespełniających ogólnych wymagań bezpieczeństwa, tj. lampek oliwnych CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na przedsiębiorcę Fabryka Rzeczy Ładnych „NEO – SPIRO” G. M. Stęclik spółka jawna z siedzibą w Częstochowie karę pieniężną w wysokości 3 000 zł (słownie: trzy tysiące złotych), płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 19 czerwca 2009 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes UOKiK) powiadomił przedsiębiorcę Fabryka Rzeczy Ładnych „NEO – SPIRO” G. M. Stęclik spółka jawna z siedzibą w Częstochowie (stronę postępowania) o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wprowadzenia na rynek produktów niespełniających wymagań bezpieczeństwa, tj. lampek oliwnych CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO. W tym samym piśmie Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze

zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Postępowanie to było konsekwencją ustaleń dokonanych w toku postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa lampek oliwnych CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO, o wszczęciu którego Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Fabryka Rzeczy Ładnych „NEO – SPIRO” G. M. Stęclik spółka jawna z siedzibą w Częstochowie pismem z dnia 20 grudnia 2007 r. W toku tego postępowania strona postępowania nie przedstawiła dowodów potwierdzających, że podjęła wystarczające działania w celu wycofania z rynku lampek oliwnych CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO. Strona postępowania poinformowała Prezesa UOKiK, że sprzedaż lampek oliwnych FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO została wstrzymana. Strona postępowania oświadczyła również, że wprowadziła zmiany w konstrukcji lampek oliwnych CARO w celu dostosowania jej do wymagań bezpieczeństwa i wprowadzania na rynek. Badania laboratoryjne przeprowadzone przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej w Bydgoszczy wykazały jednak, że lampka oliwna CARO z nowym palnikiem nie jest bezpieczna. W związku z powyższym, opierając się na wynikach badań organoleptycznych przeprowadzonych przez inspektorów Inspekcji Handlowej oraz wynikach badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej w Bydgoszczy, Prezes UOKiK stwierdził, iż lampki oliwne CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO nie spełniają wymagań bezpieczeństwa określonych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 106 i z 2009 r. Nr 18, poz. 97), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów” i nałożył na stronę postępowania w drodze decyzji nr 116/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. obowiązki określone w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b) oraz pkt 2 lit. b) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

W piśmie z dnia 31 grudnia 2008 r. strona postępowania złożyła wnioszek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) 116/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. Po przeprowadzeniu postępowania w tej sprawie Prezes UOKiK uznał, iż argumenty strony postępowania są bezzasadne i decyzją nr DNR-1/35/2009 z dnia 20 marca 2009 r. utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję.

W toku niniejszego postępowania, w piśmie z dnia 30 czerwca 2009 r. strona postępowania zwróciła się z prośbą o zaniechanie nałożenia na nią kary pieniężnej za

wprowadzenie na rynek produktów niebezpiecznych, tj. lampek oliwnych CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO. Strona postępowania ponownie podkreśliła, że po otrzymaniu informacji o tym, że lampki oliwne CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO nie spełniają wymagań bezpieczeństwa, podjęła niezwłocznie działania mające na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez te produkty. Strona postępowania podniosła również, iż Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej w Bydgoszczy, które dokonało oceny bezpieczeństwa nowego palnika, nie posiada akredytacji do przeprowadzania badań produktów pod względem ich zgodności z normą PN – EN 14059 : 2007 „Dekoracyjne lampy olejowe. Wymagania dotyczące bezpieczeństwa i metody badań”, co podważa wartość dokonanej przez w/w laboratorium oceny bezpieczeństwa nowego palnika. Jak twierdzi strona postępowania, podczas w/w badań nie wzięto pod uwagę również tego, że karta charakterystyki oleju parafinowego, po zmianie dostawcy, nie wskazuje na zagrożenie R65 (zagrożenie poważnym uszkodzeniem płuc), które – jak podnosi strona postępowania – było pretekstem do stworzenia normy PN – EN 14059 : 2007. Ponieważ lampki oliwne stanowiły znaczną część sprzedaży przedsiębiorcy Fabryka Rzeczy Ładnych „NEO – SPIRO” G. M. Stęclik spółka jawna z siedzibą w Częstochowie, konieczność wycofania ich z rynku spowodowała znaczną stratę finansową oraz nadwyreżyła dobrą opinię o spółce. Strona postępowania przekazała również sprawozdanie z działań mających na celu wycofanie z rynku wadliwych lampek oliwnych CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Lampki oliwne CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO zostały wprowadzone na polski rynek przez przedsiębiorcę Fabryka Rzeczy Ładnych „NEO – SPIRO” G. M. Stęclik spółka jawna z siedzibą w Częstochowie, który jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit a) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów i ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo produktów wprowadzonych na rynek na zasadach określonych w tej ustawie. Prezes UOKiK dysponuje fakturami sprzedaży, potwierdzającymi wprowadzenie w/w produktów na rynek przez tego przedsiębiorcę, a w toku postępowania przyznał on, że jest producentem powyższych produktów.

Badania organoleptyczne przeprowadzone przez Inspekcję Handlową oraz badania laboratoryjne przeprowadzone przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej w Bydgoszczy wykazały brak osłony knota, niewłaściwe

zamknięcie wlewu oraz brak informacji oraz ostrzeżeń niezbędnych do bezpiecznego użytkowania lampek.

Z uwagi na powyższe, Prezes UOKiK uznał, że produkty będące przedmiotem postępowania nie spełniają wymagań bezpieczeństwa określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Wprowadzając w/w produkty na rynek strona postępowania naruszyła obowiązek określony w art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym producent jest zobowiązany wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne.

W piśmie z dnia 30 czerwca 2009 r. strona postępowania zwróciła się do Prezesa UOKiK z prośbą o zaniechanie nałożenia na nią kary za wprowadzenie na rynek produktów niebezpiecznych, tj. lampek oliwnych CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO ze względu na podjęcie działań mających na celu wycofanie w/w produktów z rynku. Strona postępowania ponownie zakwestionowała ocenę bezpieczeństwa lampek oliwnych CARO dokonaną przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej w Bydgoszczy. Strona postępowania podniosła, że powyższe laboratorium nie posiada akredytacji na przeprowadzanie badań produktów na zgodność z normą PN – EN 14059 : 2007, a sprawozdanie z badań lampki oliwnej CARO nie odnosi się do meritum sprawy, dyskwalifikując produkt jedynie ze względu na ostre końce kluczyka. Strona postępowania oświadczyła również, że Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej w Bydgoszczy nie wzięło pod uwagę faktu, że karta charakterystyki oleju parafinowego stosowanego do napełniania lampek oliwnych nie wskazuje na zagrożenie poważnym uszkodzeniem płuc, które, jak twierdzi strona postępowania, było podstawą do stworzenia normy PN – EN 14059 : 2007.

W uzasadnieniu decyzji DNR-1/35/2009 z dnia 20 marca 2009 r. Prezes UOKiK odniósł się szczegółowo do powyższych argumentów. Organ nadzoru poinformował stronę postępowania, że zgodnie z pkt 4.2 normy PN – EN 14059 : 2007 wszystkie dostępne krawędzie, naroża i ostre końce należy tak zaprojektować, aby zmniejszyć ryzyko urazów. Prezes UOKiK wyjaśnił również, że Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej w Bydgoszczy nie dokonało oceny bezpieczeństwa osłony knota ze względu na brak możliwości jej odkręcenia, co powoduje, że nie jest możliwe napełnienie lampki oliwnej CARO olejem parafinowym, a tym samym produkt pozbawiony jest właściwości użytkowych. Odnosząc się natomiast do argumentów dotyczących oleju parafinowego, organ nadzoru przypomniał stronie postępowania, że we wstępie powyższej normy czytamy, że *„spożywanie olejów lampowych może prowadzić do poważnych*

uszkodzeń płuc, a nawet do śmierci. Norma z zakresu bezpieczeństwa dotycząca lamp olejowych ma na celu przede wszystkim ograniczenie dostępu małych dzieci do oleju znajdującego się w lampach dekoracyjnych (...)". Przytoczony fragmentu nie daje podstaw do sformułowania wniosku, że norma PN – EN 14059 : 2007 rozróżnia bezpieczne i niebezpieczne oleje lampowe, lecz wyraźnie wskazuje, że spożywanie wszystkich olejów służących do napełniania lampek oliwnych stwarza zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia konsumentów. Ponadto, Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, iż zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 4, poz. 25 z późn. zm.) badania próbek produktów i próbek kontrolnych przeprowadzają laboratoria kontrolno – analityczne Inspekcji, bez względu na posiadanie akredytacji. W opinii organu nadzoru, strona postępowania nie powinna również podnosić zarzutu, że Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej w Bydgoszczy jest niedostępne dla przedsiębiorców, ponieważ po bezskutecznych poszukiwaniach przez stronę postępowania laboratorium komercyjnego, które podjęłoby się przeprowadzenia badań lampki oliwnej CARO, Prezes UOKiK zlecił Inspekcji Handlowej kontrolę, w ramach której Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej w Bydgoszczy dokonało oceny tego produktu.

W uzasadnieniu prośby o zaniechanie nałożenia kary pieniężnej za wprowadzenie na rynek produktów niebezpiecznych strona postępowania oświadczyła również, że konieczność wycofania z rynku wadliwych lampek oliwnych CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO spowodowała znaczną stratę finansową oraz nadwyreżyła dobrą opinię o spółce.

Prezes UOKiK nie może wziąć pod uwagę powyższego argumentu. Konieczność wycofania z rynku lampek oliwnych CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO była konsekwencją ustalenia, że powyższe produkty nie spełniają wymagań bezpieczeństwa. Kara pieniężna, o której mowa w art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów jest bowiem nakładana za samo wprowadzenie na rynek produktu niebezpiecznego. Dołożenie należytej staranności, aby wprowadzane na rynek produkty były bezpieczne stanowi obowiązek przedsiębiorcy, a konieczność wycofania z rynku wadliwych produktów, mieści się w ramach ryzyka gospodarczego. Koszty materialne, które strona postępowania poniosła w związku z koniecznością wycofania produktów niebezpiecznych z rynku, jak również związana w tym utrata dobrego wizerunku są konsekwencją wprowadzenia na rynek produktów niespełniających wymagań bezpieczeństwa i nie są, zdaniem organu nadzoru, wystarczającym argumentem dla odstąpienia od wymierzenia kary. W opinii Prezesa UOKiK, wycofanie z rynku wadliwych produktów, będące wykonaniem

obowiązków nałożonych przez organ nadzoru w drodze decyzji administracyjnej również nie jest podstawą do zaniechania nałożenia kary pieniężnej za czyn polegający na wprowadzeniu na rynek produktów niebezpiecznych.

Zgodnie z art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa, Prezes UOKiK może nałożyć na producenta karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł.

Kara pieniężna, nakładana na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów ma charakter fakultatywny, co oznacza, że Prezes UOKiK w ramach uznania administracyjnego decyduje, czy w danej sprawie nałożenie kary jest zasadne. Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców.

Art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie stanowi, że wysokość kary ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków.

Na wysokość kary w niniejszym postępowaniu wpłynęła ocena całokształtu okoliczności sprawy, dokonana przez Prezesa UOKiK. Działalność strony postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy), co oznacza, że konsumenci mają prawo oczekiwać, iż wprowadzane przez tego przedsiębiorcę na rynek produkty będą spełniały wymagania bezpieczeństwa.

Przy wymiarze kary, jako okoliczność obciążającą stronę postępowania, Prezes UOKiK uznał długi okres wprowadzania wadliwych produktów na rynek (od 2003 r.). Prezes UOKiK wziął ponadto pod uwagę fakt, iż powyższe produkty stwarzały szczególne zagrożenie dla dzieci, które zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów stanowią kategorię konsumentów podlegającą szczególnej ochronie.

Za okoliczność łagodzącą Prezes UOKiK uznał fakt, iż było to pierwsze naruszenie przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów przez stronę postępowania. Ponadto, Prezes UOKiK wziął pod uwagę to, że w toku postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa lampek oliwnych CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO strona postępowania podjęła współpracę z Prezesem UOKiK – w styczniu 2008 r. wstrzymała sprzedaż wadliwych produktów i rozpoczęła proces wycofywania ich z rynku. Strona postępowania podjęła również próbę stworzenia nowego palnika w celu dostosowania konstrukcji lampki oliwnej CARO do wymagań bezpieczeństwa. Ponadto, strona postępowania przekazała dowody potwierdzające wykonanie w znacznej części decyzji Prezesa UOKiK nr 116/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r.

Jako kryterium pomocnicze przy określeniu wysokości kary Prezes UOKiK wziął pod uwagę korzyść majątkową, jaką strona postępowania osiągnęła ze sprzedaży wadliwych produktów. Wysokość tej kwoty została oszacowana na podstawie wykazu sprzedaży lampek oliwnych CARO, FORMA, BELLAVISTA oraz PALAZZO z 2007 r., z którego wynika, iż w tym okresie strona postępowania wprowadziła na rynek 5063 sztuk wadliwych produktów. W związku z tym, że strona postępowania sprzedawała powyższe produkty w różnych cenach, Prezes UOKiK przyjął, jako średnią cenę sprzedaży jednej lampki oliwnej, średnią arytmetyczną najwyższej i najniższej ceny sprzedaży, która wynosi 13,82 zł. Korzyść majątkowa, jaką strona postępowania osiągnęła ze sprzedaży 5063 sztuk wadliwych produktów w 2007 r. wyniosła 69 970,66 zł.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności tej sprawy, Prezes UOKiK stwierdził, iż stopień naruszenia przez stronę postępowania przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów był wysoki. Organ nadzoru uznał, iż kara określona w sentencji decyzji jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, spełni swój skutek prewencyjny i skłoni przedsiębiorcę do nienaruszania w przyszłości przepisów z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Zgodnie z art. 33a ust. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego od niniejszej decyzji stronom nie służy odwołanie, jednakże strony niezadowolone z niniejszej decyzji mogą, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Otrzymuje:

Fabryka Rzeczy Ładnych „NEO – SPIRO” G. M. Stęclik sp.j.
Ul. Gminna 40a
42-221 Częstochowa